

Начало > Вашите права > Обвиняеми (наказателни производства)

Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

нидерландски

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са преведени.

Swipe to change

Обвиняеми (наказателни производства)**Белгия**

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, когато сте заподозрян или обвинен в правонарушение, разглеждано в рамките на съдебен процес. За информация относно дребни правонарушения като нарушения на правилата за движение по пътищата, които обикновено се санкционират с фиксирано наказание като глоба, преминете към информационен лист 5. Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си тук.

Кратко представяне на наказателния процес

Стандартните етапи на наказателния процес са представени накратко по-долу

Съдебни юрисдикции

Съвещателният състав (*chambre du conseil*) и обвинителният състав (*chambre des mises en accusation*) (при въззивно обжалване) са следствени юрисдикции. Те проверяват редовността на заповедта за арест, произнасят се по оставянето в сила на предварителното задържане, осъществяват контрол върху разследването и вземат решение за евентуалното предаване на компетентния да се произнесе по същество съд.

Процедура пред съвещателния състав:

призоваване с препоръчано писмо;

запознаване с преписката в канцеларията;

искане за извършване на допълнителни действия преди заседанието;

заседание относно наличието на достатъчно улики за предаване на съд;

разглеждане в закрито заседание и определяне на ден за постановяване на определение;

постановяване на определението за предаване на съд. Освен в предвидените от закона случаи обвиняемият няма право да обжалва определението.

Наказателни отделения за леки престъпления (*chambres correctionnelles*)

Ако сте обвинен в извършването на леко престъпление (законнарушение, наказуемо с глоба в размер най-малко 26 евро и/или с лишаване от свобода от осем дни до 5 години), ще бъдете призован да се явите пред наказателния съд за леки престъпления, който ще определи дали сте виновен за деянията, за които Ви е повдигнато обвинение, ще постанови оправдателна или осъдителна присъда и евентуално ще присъди определена сума като обезщетение на пострадалите. Наказателният съд за леки престъпления може да наложи наказание лишаване от свобода до 20 години за престъпления, за които поради смекчаващи вината обстоятелства се налага по-леко наказание.

Процедура пред наказателните юрисдикции за леки престъпления:

призоваване чрез съдебен изпълнител;

запознаване с преписката в канцеларията;

съдебно заседание;

един месец за произнасяне на съда;

постановяване на съдебно решение;

право на въззивно обжалване.

Наказателен съд (*cour d'assises*)

Ако сте обвинен в извършването на престъпление (законнарушение, за което най-тежкото предвидено наказание е доживотен затвор) ще бъдете предаден на наказателен съд. Съдебно жури, съставено от 12 съдебни заседатели, избрани измежду населението, ще реши дали сте виновен за деянията, за които Ви е повдигнато обвинение. Заедно със съда, състоящ се от трима съдии, посочените съдебни заседатели ще решат какво наказание да Ви бъде наложено, ако сте признат за виновен. Единствено съдът обаче може да се произнесе по размера на обезщетението, дължимо на евентуалните пострадали, ако те искат такова.

Процедура пред наказателния съд:

решение на обвинителния състав за предаване на съд и призоваване чрез съдебен изпълнител;

запознаване с преписката в канцеларията (при поискване се предоставя безплатен екземпляр);

предварително открито заседание: съставяне на списъка със свидетелите, които ще се изслушат и на съдебното жури чрез теглене на жребий;

устно съдебно следствие по делото;

разискване по въпроса за вината, след това евентуално по въпроса за наказанието и накрая по гражданските искове;

няма въззивно обжалване (възможност за касационно обжалване).

Подробности за всички етапи на процеса и за вашите права могат да се намерят в информационните листове. Настоящата информация не замества консултацията с адвокат и предназначението ѝ е само да ви упъти.

Роля на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите-членки и не може да ви помогне, ако имате оплакване. Тези информационни листове съдържат информация за това как да подадете оплакване и до кого.

Следвайте хиперлинковете по-долу, за да намерите необходимата Ви информация

1 — Консултация с адвокат

2 — Моите права по време на разследването

Арест и разпит от полицията

Прокурорско разследване

Следствие

Особен случай: предварително задържане под стража

Приключване на следствието

3 — Моите права по време на процеса

4 — Моите права след процеса

5 — Нарушения на Кодекса за движение по пътищата и други дребни закононарушения

Последна актуализация: 24/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [nl](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са преведени.

1 — Консултация с адвокат

Получаването на независим правен съвет от адвокат е много важно, когато сте замесени по някакъв начин в наказателен процес. В информационните листове Ви се обяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представлявани от адвокат. В тях Ви се обяснява и какво ще направи адвокатът за Вас. Този общ информационен лист Ви ориентира как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за него, ако не можете да си позволите да му платите.

Как да намеря адвокат?

Всеки белгийски адвокат членува в адвокатската колегия на съдебния район, където се намира кантората му. В Брюксел тя е съставена от два адвокатски съюза, единият обединяващ френскоезичните адвокати, а другият — нидерландскоезичните адвокати.

Съюзът на френскоезичните и немскоезичната адвокатски колегии (*Ordre des Barreaux francophones et germanophone* — O.B.F.G) включва адвокатските колегии на Валонски регион и брюкселската френска колегия.

Столичният нидерландски адвокатски съюз и фламандските колегии са обединени в „*Orde van de Vlaamse Balies*“ (O.V.B.)

Списъкът на адвокатите може да бъде намерен в телефонните указатели „Бели страници“ или „Жълти страници“ или в интернет (<https://avocats.be/fr> или <http://www.advocaat.be/>). Можете да потърсите адвокат, практикуващ предимно в областта на защитата на преследвани от наказателните юрисдикции лица, като използвате търсене с „предпочитана дисциплина“ („*matière préférentielle*“ на френски; „*voorkeurmaterie*“ на нидерландски), раздел „наказателно право“ („*droit pénal*“ на френски; „*strafrecht*“ на нидерландски).

Можете да откриете адвокат и в близост до Вашето местожителство, като потърсите по община или съдебен район.

Секретариатът на всяка адвокатска колегия също може да Ви предостави списък на членовете си.

Можете да се свържете и директно с адвокат, който Ви е бил препоръчан, чрез електронната поща, по пощата или по телефона.

Как се плаща на адвокат?

Правилото е, че именно Вие трябва да платите на адвоката си. Може да Ви бъде поискан депозит преди каквато и да било намеса. Законът не определя размера на хонорарите. Адвокатът обаче трябва да Ви информира за начина, по който ще определи заплащането си: часова ставка, прилагана съобразно времето, което е отнела Вашата защита, или фиксирана сума за всяка извършена услуга (консултация, запознаване с преписката, явяване пред съд и др.).

Към това се добавят направените от неговата кантора разходи и таксите, заплатени на съдебната администрация.

Ако не разполагате с необходимите средства, за да платите на адвоката си, можете да поискате безплатна правна помощ от бюро за правна помощ, към което е вписан адвокатът Ви. Списъкът на бюро за всеки квартал е достъпен в интернет:

[на френски](#),

[на нидерландски](#).

Ако получавате социална помощ от публичните центрове за социална помощ С.Р.А.С, гарантиран доход за възрастни хора, обезщетение за заместване на доходите на инвалидите, съдържате дете, за което се получават гарантирани семейни помощи, наемател сте в социално жилище или сте непълнолетен, свързандлъжнъл (съвместен съдебен надзор), задържан под стража, призован с протокол обвиняем или психично болен, ще получите безплатна помощ от адвокат.

Същото се прилага и ако живеете сам и разполагате с месечен доход под 860 евро или когато съжителствате с друго лице, ако общият доход на живеещите с Вас пълнолетни е под 1 104 евро (плюс 145,16 евро за всяко лице на издръжка).

Последна актуализация: 24/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [nl](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са преведени.

2 — Моите права по време на разследването и следствието и преди делото да бъде предадено на съда

Каква е целта на разследването и следствието?

Те служат за събиране на доказателства за установяване извършването на закононарушението и за проверка на доказателствата, които могат да оневинят заподозряното лице или да покажат, че липсва закононарушение.

Какви са етапите на разследването и на следствието? Кой осъществява всеки етап?

Полицията установява закононарушенията, издирва извършителите им и събира доказателствата.

Когато заподозре наличието на закононарушение, полицията уведомява кралския прокурор (*procureur du Roi*), който решава: или да прекрати преписката без по-нататъшни действия; или лично да продължи разследването (прокурорско разследване — *information*); или да сезира съдия-следовател (*judge d'instruction*), като поиска да се разследва конкретно деяние, а не отделно лице (следствие — *instruction*). Кралският прокурор има по-ограничени правомощия от съдия-следователя. Съдия-следователят или кралският прокурор ръководят разследването и дават указания на полиците, които извършват исканите действия по разследването (разпити, претърсвания, вземане на ДНК проба и др.).

След като разследването приключи

Ако по преписката е извършено прокурорско разследване, кралският прокурор може:

да я прекрати без по-нататъшни действия;

да предложи споразумение за прекратяване на наказателното производство (*transaction pénale*): прекратяване на производството (без наказателно преследване) срещу заплащане на парична сума (типична процедура при нарушение на Кодекса за движение по пътищата — *Code de la route*);

да предложи медиация за постигане на споразумение в наказателното производство (*médiation pénale*) за дребните закононарушения: без наказателно преследване, но извършителят трябва да обезщети пострадалия и ако е необходимо, да премине лечение или обучение;

директно да призове заподозрения пред съда, който ще разгледа случая по същество;

да призове за явяване пред компетентния съд с протокол: за да се ускори процедурата призовката се връчва на обвиняемия при неговото арестуване (за не повече от 24 часа) или при явяването му пред кралския прокурор.

Ако по преписката е извършено следствие, тя се предава на прокуратурата, която изготвя заключителни постановления. След това обвиняемият може да се запознае с преписката си. Той се призовава пред съвещателния състав (*chambre du conseil*), който след като изслуша доклада за разследването на съдия-следователя, евентуалните граждански ищци (пострадалите), постановлението на прокуратурата и аргументите на защитата, може:

да върне преписката на съдия-следователя за допълнително разследване;

или, ако приеме разследването за приключило:

да отложи произнасянето, ако публичното обсъждане може да нанесе вреда на обвиняемия;

да постанови настаняване в заведение за социални грижи, ако лицето е извършило закононарушението в тежко състояние на умствено неравновесие, правещо го неспособно да контролира действията си към момента на извършване на деянията, и лицето продължава да бъде в това състояние;

да изпрати преписката на компетентната юрисдикция (полицейски съд или наказателен съд за леки престъпления — *tribunal correctionnel*) за постановяване на решение; ако счита, че деянията са от компетентността на наказателния съд, тя постановява определение за предаване на доказателствата на генералния прокурор, тъй като само обвинителният състав (*chambre des mises en accusation*) може да сезира наказателния съд.

Правото на обжалване на обвиняемия е ограничено до определени процедурни въпроси и се упражнява пред обвинителния състав.

По време на разследването съдия-следователят може да издаде заповед за арест при определени условия:

наличие на сериозни улики за вина,

деянията са наказуеми с най-малко една година лишаване от свобода,

и безусловна необходимост за обществената сигурност.

Когато максималното наказание, което може да се наложи, не надхвърля петнадесет години лишаване от свобода, заповедта се издава само при наличие на сериозни основания да се смята, че има опасност от бягство, повторно извършване, укриване от правосъдието, изчезване на доказателства или тайно споразумяване с трети лица.

Обвиняемият се явява пред съвещателния състав в срок до пет дни след издаването на заповедта, а след това всеки месец до приключване на следствието (на всеки три месеца, ако става въпрос за престъпление, за което поради смекчаващи вината обстоятелства се налага по-леко наказание).

Моите права по време на разследването и следствието

[Арест и разпит от полицията \(1\)](#)

[Прокурорско разследване \(2\)](#)

[Следствие \(3\)](#)

[Особен случай: предварително задържане под стража \(4\)](#)

[Приключване на следствието \(5\)](#)

[Арест и разпит от полицията \(1\)](#)

В какви случаи и за колко време мога да бъда задържан от полицията?

Можете да бъдете задържан, ако сте заловен при извършване на нарушението или престъплението, както и по искане на кралския прокурор или на съдия-следователя при наличие на сериозни улики за наличието на вина. Задържането от полицията не може да бъде за повече от 24 часа.

Може ли да ми бъде извършен обиск?

Да, по време на ареста ви или ако има основание да се смята, че носите оръжие или опасен предмет, или ако общественият ред е застрашен.

Може ли полицията да влезе в дома ми?

Да, ако сте заловен при извършване на закононарушението или с ваше съгласие.

Може ли да бъде извършено претърсване на служебните ми помещения, автомобила ми?

Да, както на вашето жилище. Някои помещения обаче са неприкосновени, а други се ползват със специална закрила: тяхното претърсване изисква особена процедура (служебно помещение на дипломат, на член на парламент, помещения, принадлежащи на лица, които са длъжни да пазят професионална тайна и др.).

Автомобилът ви може да бъде претърсен, ако има основание да се смята, че е послужил за извършването на закононарушение, за превоз на издирвани лица, на улики или доказателства или на опасни за обществения ред предмети.

Мога ли да се свържа с член от семейството си, приятел, лекар, лице от моето посолство?

Ще бъдете прегледан от лекар, ако полиците го сметат за необходимо или ако това бъде поискано. На този етап полиците вземат решение дали да ви дадат възможност да се обаждате по телефон. Ако сте непълнолетен полиците е длъжен да уведоми възможно най-бързо писмено или устно родителите ви, вашия настойник или лицето, което се грижи за вас.

Какви са моите права по време на разпита от полицията?

Имате право да запазите мълчание и да не се уличавате в извършването на престъпление, тоест да не съдействате за събирането на доказателства срещу вас.

В началото на разпита ще бъдете уведомен, че:

можете да поискате всички въпроси, които ви се задават и отговорите, които дават на тях, да бъдат записани дословно;

можете да поискате да се извърши определено действие по разследване или разпит;

показанията ви могат да бъдат използвани като доказателство в съда.

Можете да използвате намиращите се у вас документи, но това не може да води до отлагане на разпита. По време на разпита или след него, можете да поискате тези документи да бъдат приложени към протокола от разпита или оставени на съхранение в канцеларията.

В края на разпита протоколът ви се предоставя за прочит, освен ако не искате той да ви бъде прочетен. Ще бъдете попитан дали показанията ви трябва да се поправят или допълнят. Ако желаете да се изразявате на език, различен от този на производството, се назначава заклет устен преводач, показанията ви се записват на вашия език или ви приканват сам да напишете показанията си. Ако разпитът се провежда със съдействието на устен преводач, неговата самоличност и качество се отбелязват.

Ще бъдете уведомен, че може безплатно да ви бъде предоставен екземпляр от протокола от разпита ви.

Ще бъде ли поискана информация за мен от регистъра за съдимост?

Полицейските служби имат достъп до централния регистър.

Моят адвокат може ли да ми съдейства?

Вашият адвокат не може да присъства на нито един разпит и не може да се срещне с вас в периода на задържане под стража от 24 часа.

Прокурорско разследване (2)

Разследването се води от кралския прокурор. Предварителното прокурорско разследване има служебен характер: то е тайно, писмено и безспорно.

Какво може да прави кралският прокурор във фазата на прокурорското разследване?

Освен в предвидените от закона случаи, действията в прокурорското разследване не могат да съдържат никакви принудителни действия, нито да засягат личните права и свободи. Изземването на вещи е възможно при определени условия.

Кралският прокурор може например:

да посети местопроизшествието,

да разпита или да поиска полицията да разпита заподозрени, свидетели,

да разпорежи арестуването на дадено лице (не се прилага в случай на залавяне на местопрестъплението) за 24 часа,

да разпорежи извършването на ДНК анализ със съгласието на заподозрения,

да спира и изземва кореспонденция (но не да я отваря),

при определени условия да получава банкова информация,

да извършва претърсване в случай на залавяне на местопрестъплението или със съгласието на лицето, което фактически ползва помещението,

да разпорежда използването на специални методи на разследване, които могат сериозно да засягат неприкосновеността.

Какво мога да направя, ако определено действие от прокурорското разследване засяга правата ми?

С мотивирано искане можете да поискате преустановяването му — искане за допускане на обезпечение в наказателното производство — например ако вещите ви са иззети като доказателства. Кралският прокурор трябва да се произнесе в срок от 15 дни. При липса на отговор или при отрицателен такъв, можете да подадете жалба пред обвинителния състав.

В този случай можете също да поискате от кралския прокурор да разреши на Централния орган по изземване и конфискация (*Organe central pour la saisie et la confiscation*) да продаде вещта или да я върне срещу предоставяне на гаранция.

Мога ли да получа достъп до преписката?

За разлика от процедурата в следствието, няма специално правило, което да урежда пълното или частично предоставяне на преписката на засегнатите страни на етапа на прокурорското разследване. Можете да поискате достъп до преписката от кралския прокурор, който има право на преценка дали да уважи или отхвърли искането ви.

Мога ли да повлияя на решението по преписката?

Не. Кралският прокурор сам ще вземе решението дали да я остави без по-нататъшни действия, да сезира съдия-следовател, да ви призове или да ви да призове с протокол пред съда, който ще се произнесе по същество или да ви предложи алтернативен способ за прекратяване на наказателното производство (споразумение или медиация: в този случай няма да има процес, ако заплатите глобата или ако спазвате поставените при медиацията условия).

Следствие (3)

Следствието се провежда под ръководството и надзора на съдия-следователя, сезиран от кралския прокурор или от предполагаемия пострадали от правонарушение, чрез жалба с конституиране като граждански ищец.

Какви са действията, които може да извършва съдия-следователят?

Той може да използва всички действия, използвани от кралския прокурор, както и важни способности за принуда: да издаде заповед за арест, да разпорежда телефонни подслушвания, претърсвания без съгласие, още по-всеобхватни специални методи на разследване и др.

Трябва ли съдия-следователят да ме изслуша?

Разпитът от съдия-следовател е задължителен само при издаване на заповед за арест.

Трябва ли съдията да ме уведоми, че има образувана преписка?

По принцип съдията трябва да ви обвини в престъпление, ако има основателно предположение, че сте виновен. Обвинението в престъпление става след разпит или чрез кореспонденция и ви дава правото да искате достъп до наказателната преписка и правото да искате извършването на допълнителни следствени действия.

Може ли съдията да подслушва телефона ми?

Да, при спазването на много точни законоустановени условия.

Мога ли да се противопоставя на претърсване?

Освен в някои изключения, вашето жилище може да бъде претърсено при наличието на подписана от съдията заповед за претърсване и ако претърсването се извърши между 5.00 и 21.00 часа.

Може ли съдията да ми вземе ДНК проба с физическа принуда?

Да, при определени условия.

Какво мога да направя срещу определено следствено действие, което засяга правата ми?

Може да направите искане за допускане на обезпечение в наказателното производство (вж. прокурорското разследване).

Мога ли да получа достъп до преписката по време на разследването?

Ако сте обвиняем и не сте задържан под стража, можете да поискате достъп до преписката с искане до съдия-следователя, който може да откаже достъпа, но трябва да мотивира отказа си. Ако съдията не отговори или отговорът е отрицателен, можете да подадете жалба пред обвинителния състав.

Мога ли да искам извършването на някои следствени действия?

Да, независимо дали сте задържан под стража или не. Можете да го направите с искане. Съдия-следователят може да откаже, ако счита, че мярката не е необходима за разкриване на истината или вреди на следствието. Има възможност за обжалване.

Особен случай: предварителното задържане под стража (4)

Как трябва да се проведе разпита пред съдията?

Преди издаването на заповед за арест трябва да се проведе разпит в рамките на 24 часа след задържането като условие за действителността на заповедта за арест. Разпитът трябва да се отнася по-специално до възможността за издаване на заповед за арест и до деянията, които се твърди, че са извършени.

Вашият адвокат не може да присъства.

Мога ли да бъда изслушан от съдията впоследствие?

Можете да поискате обобщаващ разпит. Това е единственият разпит, на който адвокатът ви може да присъства.

Кога мога да видя адвоката си?

След първия ви разпит от съдия-следователя.

Мога ли да оспорвам законосъобразността или мотивите на заповедта за арест?

Не можете да обжалвате решението за издаване на заповед за арест.

В срок от пет дни след издаването на заповедта ще се явите пред съвещателния състав. Предишния ден ще имате достъп до преписката си. Вашият адвокат или вие самият можете да поискате да бъдете освободен.

Адвокатът ви може да повдигне въпроса за незаконосъобразността на заповедта единствено по време на това първо явяване пред решаващия състав (и при обжалването). Ако заповедта за арест бъде потвърдена, имате право да обжалвате. Ще се явите пред обвинителния състав в срок до 15 дни. При неспазване на тези срокове ще бъдете незабавно освободен.

Потвърждаването на задържането има действие за един (или три) месеца. Във всяка съдебно заседание можете да оспорвате уместността на заповедта за арест и/или сериозните улики за наличието на вина. Преписката ще бъде на ваше разположение два дни преди всяко явяване.

Мога ли да влизам в контакт с трети лица докато съм в затвора?

Винаги можете да влезете в контакт с вашия адвокат.

Съдия-следователят обаче може да ви забрани да влизате в контакт с каквито и да било други лица за период до три дни.

Кога може да бъда освободен?

Можете да бъдете освободен във всеки един момент от съдия-следователя или по решение на следствените юрисдикции по време на явяването ви пред тях. Освобождаването може да бъде под условие или гаранция.

Гражданин съм на друга държава. Трябва ли да присъствам по време на следствието?

Ако има опасност от укриване от правосъдието може да бъде издадена заповед за арест. Съдия-следователят или следствените юрисдикции могат да ви освободят под гаранция. Ще получите обратно внесената парична сума, ако се явявате на всички етапи на производството.

Ако бъдете оставен на свобода от вас ще бъде поискано да се явявате за разпитите и, по принцип, пред юрисдикцията, която ще се произнесе по същество. С разпореждане за условно освобождаване съдия-следователят може да ви задължи да не напускате страната. Наложените условия могат да бъдат удължавани на всеки три месеца. Можете да ги оспорвате пред съвещателния състав.

Приключване на следствието (5)

Какво мога да направя, ако разследването се проточи?

След една година, с мотивирано искане можете да сезирате обвинителния състав, който ще извърши проверка на провеждането на разследването.

Могат ли обвиненията да бъдат променени преди процеса?

Кралският прокурор се запознава с предоставената му от съдия-следователя преписка и определя обвиненията, за които според него обвиняемият трябва да отговаря пред съда. Също така той може да вземе решение за прекратяване на преписката или пък да поиска от съдията да извърши някои допълнителни следствени действия. В тази връзка наказателноправната квалификация все още може да бъде променена от кралския прокурор или от съвещателния състав, който решава съдбата на преписката.

Мога ли да се призная за виновен по всички или по някои от обвиненията преди процеса?

Не, вие се считате за невинен до окончателното ви осъждане от юрисдикцията, която ще се произнесе по същество.

Как става приключването на преписката?

След като изслуша доклада на съдия-следователя, възможния граждански ищец, прокурора и защитата, съвещателният състав решава:

да предаде обвиняемия на компетентната юрисдикция;

да прекрати преписката;

да отложи постановяването на присъдата: обявява се, че фактите са установени, но не се налага никакво наказание. Съдията определя изпитателен срок, който може да е придружен с условия, които трябва да бъдат спазвани;

да приложи закона за социалните грижи (въдворяване).

Какви са правата ми по време на тази фаза от производството?

Можете да се запознаете с преписката и да правите копия на документите преди заседанието на решаващия състав. Можете да направите и искане за извършване на допълнителни следствени действия. Ако съдия-следователят откаже да ги извърши, имате право да обжалвате пред обвинителния състав.

Мога ли да обжалвам?

Не можете да обжалвате разпореждането за предаване на съд, освен в случай на нередност, пропуск или основание за недействителност, засягащи определено следствено действие, събирането на доказателства или които се отнасят до разпореждането за предаване на съд, ако посочите основание за недопустимост или за прекратяване на наказателното преследване.

Мога ли да бъда обвинен в правонарушение, за което вече съм бил наказателно преследван в друга държава-членка на Европейския съюз?

По принцип не.

Последна актуализация: 24/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са преведени.

3 — Моите права в съда

Къде се провежда процесът?

Полицейският съд (*tribunal de police*) разглежда по-леките деяния (закононарушения, които се наказват с глоба от 1 до 25 евро (нарушения на Кодекса на земеделieto — *code rural* и др.) и всички нарушения на Кодекса за движение по пътищата — *code de la route* (злополуки със смъртни случаи и др.);

Наказателният съд за леки престъпления (*tribunal correctionnel*) разглежда леки престъпления (*délits*) или престъпления, за които поради смекчавачи вината обстоятелства се налага по-леко наказание — *crimes correctionnalisés* (такива, при които веднага могат да се приемат смекчавачи вината обстоятелства);

Наказателният съд (*cour d'assises*) разглежда най-тежките престъпления — *crimes* (тези, при които не може или не трябва да се приемат смекчавачи вината обстоятелства).

Публичен ли е процесът?

По принцип процесът е публичен и се провежда в зала с достъп за всички (широка публика, журналисти) освен ако мерките за сигурност не го допускат.

Ако вашият случай се отнася за дело, касаещо нравствеността (изнасилване и др.), можете да поискате съдът да проведе съдебното заседание при закрити врати, тоест да допусне в залата, в която се провежда съдебното заседание, само лицата имащи отношение към процеса.

Ако се разглежда въдворяване на правонарушител, който не отговаря за действията си, поради тежко разстройство на съзнанието, същият може да поиска разглеждане на делото при закрити врати, срещу което прокуратурата може да възрази.

Кой ще постанови решение по делото?

Професионални съдии — в полицейския съд или в наказателния съд за леки престъпления. В наказателния съд обаче 12 съдебни заседатели се произнасят самостоятелно по въпроса за вината на обвиняемия. След това те вземат решение относно наказанието заедно с трима магистрати.

Могат ли обвиненията да бъдат променени по време на процеса?

Деянията, за които е повдигнато обвинение, могат да бъдат възприемани различно от прокурора и от съдията. Например, ако сте разбил стъклото на автомобил, прокурорът може да ви обвини в опит за кражба, докато в действителност вие сте имал единствено намерение да чупите. Съдът може да даде друга квалификация и да приеме, че става въпрос за увреждане. Той обаче трябва да ви предупреди за промяната, за да ви даде възможност да се защитите на тази нова основа.

Какво ще се случи, ако се призная за виновен по всички или по някои от обвиненията по време на процеса?

Наказанието няма да бъде намалено автоматично.

Какви са моите права по време на процеса?

Трябва ли да присъствам на съдебния процес? Трябва ли да присъствам през цялото време на процеса?

Винаги можете да бъдете представляван от адвокат. По изключение трябва да се явите лично, ако съдът реши така с разпореждане, което трябва да ви бъде връчено преди съдебното заседание.

Може ли процесът да бъде проведен без мен?

Ако не се явите или не бъдете представлява от адвокат, за да отговорите на обвиненията, процесът ще се проведе без вас и ще бъдете осъден задочно.

Ако живея в друга държава-членка, мога ли да участвам чрез видеоконференция?

Не.

Ще ми бъде ли осигурен устен превод, ако не разбирам езика на съда?

Да.

Трябва ли да имам адвокат?

Не, само пред наказателния съд (*cour d'assises*).

Ще ми бъде ли осигурен адвокат?

Да, при определени условия (виж [информационен лист 1](#)).

Мога ли да сменя адвоката си?

Да, дори без да се обосновават.

Мога ли да правя изказвания по време на процеса?

Да.

Трябва ли да говоря по време на процеса?

Не е задължително.

Какви ще бъдат последиците, ако не кажа истината по време на процеса?

Имате право да не се уличавате в извършването на престъпление и да развиете защитната си стратегия както пожелаете. То включва също правото да запазите мълчание.

Какви са правата ми по отношение на представените срещу мен доказателства?

Мога ли да оспоря доказателствата, представени срещу мен?

Да.

Как?

Като в съдебното заседание поискате от съда да разпорежи извършването на други следствени действия.

Защо?

За да се докаже неправдоподобността на обвинението.

Какъв вид доказателства мога да представя в своя полза?

Представяне на всякакви документи, искане за повторна експертиза, изслушване на нов свидетел и др.

Мога ли да използвам частен детектив за събиране на доказателства в моя полза?

Да.

Допустими ли са такива доказателства?

Да.

Мога ли да помоля свидетели да дадат показания в моя полза?

Да.

Може ли аз или моят адвокат да задаваме въпроси на останалите свидетели по делото?

Да, чрез полицията или съда.

Може ли аз или моят адвокат да оспорим това, което казват свидетелите?

Да.

Ще бъде ли взета предвид информация за мен от регистъра за съдимост?

Да.

Какъв вид информация?

Предишни осъждания.

При какви обстоятелства? На кой етап?

Те позволяват максималният размер на наказанието да бъде удвоен и могат да попречат на приемането на благоприятни за вас мерки.

Ще бъдат ли взети под внимание предишни осъждания в друга държава членка?

Да, съдът може да бъде уведомен за тях.

Какво ще се случи в края на процеса?

Какви са възможните резултати от процеса?

Недопустимост на наказателното преследване, ако важно правило не е било спазено. Възможно е обаче да има нов процес;

Оправдаване, ако няма достатъчно доказателства за доказване на вината ви извън всякакво основателно съмнение;

Осъждане.

При осъждане съдът избира между 5 възможности, в зависимост от естеството на нарушенията и съдебното ви минало:

наказание лишаване от свобода;

наказание полагане на труд: в продължение на една година да извършвате общественополезна работа без заплащане, под страх от налагане на наказание лишаване от свобода или глоба;

наказание глоба;

отлагане на изпълнението на осъдителната присъда или отлагане на произнасянето, което може да е придружено с пробационни мерки (да не се извършват повече правонарушения, обучение, да не се посещават определени места и др.) за срок от 1 до 5 години;

обикновено установяване на вината.

Каква е ролята на пострадалия по време на процеса?

Тя може да се изказва относно деянията, които я засягат и да поиска парично обезщетение.

Как?

Устно или чрез представяне на писмено становище.

На кой етап?

В съдебното заседание, веднага след като бъдете разпитан от съда.

За по-пълна информация, виж информационните листове за [правата на пострадалите](#).

Връзки по темата

[Адреси на юрисдикции](#)

[Уебсайт на Министерство на правосъдието \(Ministère de la Justice\)](#)

[Адреси на затворите](#)

Последна актуализация: 24/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази

страница [nl](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която

търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са

преведени.

4 — Моите права след постановяване на решението от съда

Мога ли да обжалвам решението?

Мога ли да обжалвам присъдата, постановена в процеса? А наказанието?

Присъдата постановена във ваше отсъствие или ако не сте бил представляван от адвокат, се постановява задочно. Съществува специфично обжалване — възражението (*opposition*), което винаги може да се направи. Въззивното обжалване (*appel*) също е възможно.

Ако присъдата е постановена във ваше присъствие, тя е постановена при условията на състезателност. Обжалването се прави с въззивна жалба и е предвидено единствено, когато присъдата е постановена от полицейския съд или от съда за леки престъпления. Следователно решенията на апелативния съд и на наказателния съд е невъзможно да се обжалват въззивно.

Как? Пред кого?

Ако сте лишен от свобода, възражението и въззивната жалба могат да бъдат подадени в канцеларията на затвора. Ако сте на свобода,

възражението се прави с помощта на съдебен изпълнител, докато въззивната жалба трябва да се регистрира в канцеларията на съда, постановил присъдата.

В какви срокове?

Обжалването трябва да се направи в срок от 15 дни.

Срокът за подаване на възражението започва да тече от деня, следващ узнаването за писменото предаване (връчването) на присъдата. Срокът за въззивната жалба започва да тече от деня, следващ деня на съдебното заседание, по време, на което е постановена присъдата.

Какви са основанията за обжалване?

Несъгласие относно приетите за установени факти или на правни основания.

Какво ще се случи, ако обжалвам?

Какво ще се случи, ако съм в затвора, когато обжалвам?

Ако обжалването касае делото, по което сте лишен от свобода и сте бил осъден с налагане на наказание лишаване от свобода, ще останете в затвора до постановяване на ново решение. По време на този нов процес може да се направи искане за временно освобождаване.

Ако сте задържан по друго дело, обжалването няма да промени положението ви на затворник.

Колко време ще е необходимо, за да бъде разгледана жалбата?

Възражението се разглежда в съдебно заседание в срок от 15 дни от обжалването, ако сте на свобода, и в срок от 3 дни, ако сте лишен от свобода. Въззивната жалба се разглежда най-късно в срок от 60 дни от обжалването.

Мога ли да представя нови доказателства при обжалването?

Да.

Какви са приложимите правила?

Правилата са същите като в първоинстанционното производство (виж [информационен лист 3](#)).

Какво ще се случи на заседанието по обжалването?

Най-напред съдът ще провери дали обжалването е направено в срок, а след това ще прецени отново представените факти и евентуалното наказание, което да се наложи.

Какво може да реши съдът?

Какво ще се случи, ако възражението/жалбата бъдат уважени/отхвърлени?

Има 2 хипотези, ако възражението или въззивната жалба, бъдат уважени:

Недопустимост на наказателното преследване или оправдаване, които налагат Вашето незабавно освобождаване, ако сте задържан; осъждане с налагане на по-леко наказание.

Ако възражението или въззивната жалба бъдат отхвърлени,

при възражението, присъдата ще бъде потвърдена, но не може да се наложи по-тежко наказание;

при въззивната жалба, присъдата може да бъде потвърдена или да се наложи по-тежко наказание.

Имам ли право да обжалвам пред по-висш/друг съд?

Решенията, постановени въз основа на възражение от полицейски съд или от наказателен съд по леки дела подлежат на въззивно обжалване пред въззивната юрисдикция. Касационна жалба срещу решение, постановено по въззивна жалба, може да бъде подадена чрез канцеларията на въззивната юрисдикция до Касационния съд в срок от 15 дни. Тя не спира изпълнението на присъдата.

При какви обстоятелства?

Касационното обжалване е възможно само при нарушение на закона или на процесуалните правила.

Ще получа ли обезщетение, ако първото решение е било неправилно?

Да, ако сте бил задържан/лишен от свобода по това дело.

Какво?

Обезщетение за поправяне на вредата, нанесена поради задържането/лишаването от свобода.

Как?

С писмено искане до Федерална публична служба „Правосъдие“ (*Service public fédéral Justice*).

Ще остане ли осъждането ми в регистъра за съдимост, ако жалбата бъде уважена?

Не.

Кога присъдата е окончателна?

Когато няма постъпило възражение в срок от 15 дни от връчване на съобщението за задочно постановената присъда.

Когато не е постъпила въззивна жалба нито от вас, нито от прокуратурата, в срок от 25 дни от постановяването на присъдата.

Гражданин съм на друга държава-членка, могат ли да ме върнат там след процеса, състоял се в Белгия?

Да.

Автоматичен ли е трансферът?

Не, винаги е необходимо съгласието на Белгия и на другата държава.

При какви обстоятелства?

Случай 1: с оглед изпълнение в страната Ви по произход на присъдата, произнесена в Белгия, която трябва да е необжалваема и да налага наказание лишаване от свобода най-малко 6 месеца (виж също: [Правосъдието от А до Я](#))

а) с Ваше съгласие, само ако имате разрешение за пребиваване в Белгия. Виж [европейска конвенция](#).

б) без Ваше съгласие, ако нямате или повече нямате разрешение за пребиваване в Белгия (виж [европейска конвенция](#)) или ако за Вас има

Европейска заповед за арест, издадена от Белгия, с гаранция за връщане в страната Ви по произход.

Случай 2: без Ваше съгласие, с цел да бъдете съден в страната Ви по произход, въз основа на **Европейска заповед за арест**, издадена от държавата, на която сте гражданин. Ако трябва да изтърпите остатъка от наказанието си тук, Белгия може да изчака неговото изтичане, за да Ви трансферира в страната Ви по произход, или може да Ви предаде временно, за да бъдете съден в нея, с гаранция за връщане впоследствие за изпълнение на белгийското наказание в Белгия. Ако обичайното Ви местожителство е тук, можете да поискате от Белгия да Ви предаде с условие за връщане, за да може да изтърпите чуждестранното наказание в Белгия.

Случай 3: без вашето съгласие, за изпълнение в страната Ви по произход на наказание, наложено въз основа на **Европейска заповед за арест**, издадена от държавата, на която сте гражданин. Ако трябва да изтърпите остатъка от наказанието си тук, Белгия ще изчака неговото изтичане преди да Ви трансферира във Вашата страна по произход. Ако обичайното Ви местожителство е тук, можете да поискате от Белгия да откаже изпълнението на заповедта, за можете да изтърпите наказанието си в Белгия, а не във Вашата страна по произход.

Мога ли да обжалвам решението за връщането ми?

Да, освен ако не става въпрос за доброволен трансфер, който Ви е позволен.

При връщане с цел изпълнение на наложеното в Белгия наказание във Вашата страна по произход (случай 1), можете да подадете жалба за отмяна и за спиране на изпълнението на решението в срок от 60 дни до **Държавния съвет** (*Conseil d'État*), както и жалба по съдебен ред до **съда, разглеждащ дела по реда на бързото производство** (*juge des référés*), ако случаят е спешен.

При изпълнението на Европейска заповед за арест, издадена от Вашата страна по произход (случаи 2 и 3), **съдия-следователят** (*juge d'instruction*) извършва първоначална проверка и **съвещателния състав** (*chambre du conseil*) упражнява контрол в срок от 15 дни, считано от арестуването.

Жалба може да се подаде в срок от 24 часа от постановяването на определението на съвещателния състав до **обвинителния състав** — *chambre des mises en accusation* (виж [\[3\]](#) **информационен лист** 3). Жалба също така може да се подаде в срок от 24 часа от постановяване на решението на обвинителния състав до Касационния съд (*Cour de cassation*).

Ако съм осъден в Белгия, може ли да бъда съден отново за същото престъпление?

Не.

Информация за обвиненията /присъдата

Ще бъде ли вписана в регистъра за съдимост информация за присъдата ми и за обвиненията?

Да.

Как и къде ще се съхранява тази информация?

Тя се съхранява в база данни, наречена „Централен регистър за съдимост“, управлявана от Федерална публична служба „Правосъдие“.

Колко време ще бъде съхранявана?

След изтичането на 3 години, присъдите, с които се налагат санкции, прилагани от полицията (лишаване от свобода от 1 до 7 дни, глоба в размер от 1 до 25 евро, наказание полагане на труд от 20 до 45 часа) повече няма да фигурират в свидетелството за съдимост.

Другите присъди остават вписани окончателно. Въпреки това е възможно те да бъдат заличени, чрез процедура по реабилитация.

Може ли информацията да бъде съхранявана без моето съгласие?

Да.

Мога ли да възразя срещу съхраняването на тази информация?

Не.

Кой има достъп до досието ми в регистъра за съдимост?

Съдебните и полицейски власти имат достъп до него без ограничения.

Досието в регистъра за съдимост не трябва да се бърка със свидетелството за съдимост, което се изисква от някои публични администрации или частни лица (работодател и др.), в което не фигурира цялата информация съдържаща се в регистъра. Например обикновеното установяване на вина, лишаване от свобода до шест месеца и глобите до 500 евро или наложените такива за нарушения на Кодекса за движение по пътищата (*Code de la route*) без лишаване от правоуправление за повече от 3 години, няма да бъдат отбелязвани в свидетелството за съдимост след изтичането на 3 години и 25 дни, считано от датата на постановяване на присъдата. Освен това обикновеното или условното отлагане на произнасянето никога не се отбелязват в свидетелството.

Последна актуализация: 24/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [\[nl\]](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са преведени.

5 — Дребни закононарушения

Как се разглеждат дребните нарушения на Кодекса за движение по пътищата?

Ако местната полиция констатира нарушения на Кодекса за движение по пътищата (*Code de la route*), тя може да изпрати на собственика на процесното превозно средство формуляр с искане на информация, за да узнае самоличността на водача към момента на извършване на деянията. След това кралският прокурор (*procureur du Roi*) може да ви предложи споразумение, предвиждащо прекратяване на наказателното преследване срещу заплащане, чрез банков превод, на парична сума на финансовата администрация, отговаряща за данъка върху добавената стойност, вписванията и имуществата.

Заплащането на тази сума ви позволява да избегнете призоваване за явяване пред полицейския съд (*tribunal de police*), тоест възможността да ви бъде наложена по-голяма глоба и необходимостта от заплащане на допълнителните съдебни разноски.

Споразумението обаче предполага признаване на вината и поемане от ваша страна на отговорност спрямо евентуалните пострадали, ако закононарушението е причинило вреда на друго лице.

Кой се занимава с такива закононарушения?

Прокуратурата (*parquet*) при компетентния полицейски съд отговаря за предлагането на споразуменията. Службата по наказателните глоби към финансовата администрация извършва осчетоводяването на направените плащания и информира прокуратурата.

Процедура?

Предложението за споразумение се изпраща на нарушителя с препоръчано писмо или с известие, което се предава от служител на полицията.

Срокът за заплащане е между 15 дни и 3 месеца, а по изключение е 6 месеца.

Санкции?

При неплащане или отказ на предложението за споразумение, прокуратурата призовава нарушителя пред полицейския съд, за да бъде осъден с налагане на наказание (глоба, лишаване от свобода, лишаване от правоуправление) в съответствие със закона.

Преследват ли се за такива закононарушения граждани на други държави-членки?

Да.

Как?

Полицаят, който констатира закононарушението предлага споразумението.

При отказ, той може да изиска незабавното заплащане на минималния законоустановен размер на глобата под страх от незабавна конфискация на превозното средство, за което е съставен акта.

Ако споразумението не бъде прието, платената сума може да се върне или приспадне след постановяване на решението от полицейския съд.

Как се разглеждат други дребни закононарушения?

За антиобществените прояви (свързани с платени паркинги, обществена чистота) отговаря общинската администрация. При неплащане, може да бъдете подведен под отговорност пред местния мирови съдия.

Специализирани администрации са оправомощени да събират административни глоби в областта на социалните въпроси, данъчното облагане, безопасността по време на футболни срещи, железопътния превоз и другите видове обществен транспорт и др. Предвидени са различни съдебни граждански производства.

Ще бъдат ли вписани закононарушенията ми в регистъра за съдимост?

Осъжденията, свързани с шофиране, се вписват в регистъра за съдимост. Административните глоби и глобите по закона за футбола не се отбелязват в него.

Последна актуализация: 24/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.